

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Praxis Episcopalis

Piasecki, Paweł

Coloniae Agrippinae, 1620

Quando quis dicatur visitare.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61608](#)

nullo pacto visitationi incumbere que-
ant, nisi cum Parochianorum, atq; cul-
tus diuini detimento: vbi verò Dioce-
sis lata nō est: tūc aliquādo expediens e-
rit visitare tempore messis; quando vi-
delicet impensa facienda sunt circa Ec-
clesiam: eo enim tempore omnes ad Ec-
clesias restaurandas, amplificandasque,
& ad elemosynas faciendas proprie-
res sunt: aliquando verò utilius erit alio
tempore, quando videlicet laici minus
occupati sunt; quia eo casu illorum, quæ
in Parochia prouisione indigent, maior
cognitio haberi potest. Habenda est et-
iam ratio locorum visitandorū, prae-
cipue propter aëris intemperiem. Et
quia dictum est Visitationem nequaquā
faciendam esse, quando in actionibus,

Instru.
Visi. fol.
50.

functionibusue Parochialibus maximè
Parochi occupantur, etiā si lata sit Dioce-
sis: idē hac de causa scriptum est,
intermittēdas esse visitationes per octo
dies ante, & post Pascha Resurrectio-
nis, & rursus à festo Ascensionis usque
ad octauam Corporis Christi, nisi aliqua
urgentissima causa sit. Est etiam inter-
mittenda, seu complenda Visitatio à
Nativitate Domini usque ad congre-
gationem Vicariorum foraneorum ante
septuagesimam habendam: eo enim
tempore præparationi visitationis an-
ni ineuntis maximè incumbendum
est. Intermittenda quoque est visitatio
per quindecim dies ante Synodum, quo
tempore Congregationes Visitatorum
frequenter haberi debent.

C A P V T V.

Quando autem quis visitare dicatur.

QVANDO autem quis visitare dicatur videndum est: hoc enim ultra causam procreationis scire expedit: quia aliquando Canonici Visitatores depu-
tantur, qui pro interessentibus in choro
haberi solent quando visitant, vel visita-
tionis occasione eo tempore impediun-
tur, occupanturne. Est ergo communis
Doctorum conclusio, quod quis dicitur
visitare, quando pro negotio communi,
pro cultu diuino, & pro animarum sal-
ute vadit; Ideo si Prælatus vidit ad loca
visitanda gratia consignandi, vel confir-
mandi pueros tantum, vel consecrandi
Ecclesiam, vel pro Clericis ordinandis,
vel similibus, vel pro quocunque alio
communi negotio, vel quia multos tan-
git, intelligitur visitare. Item vbi sit ali-
quid pro animarum salute, aut pro cultu

Arch.
& alij in
d. s. i.

Diuino, ampliando, vel pro statu Eccle-
sie melius reformando, secus autem
quando vadit pro expeditione causa-
rum; ita dicunt simpliciter Doct. Ego
vero arbitror visitationem, accipi bifariam,
in proposito, strictè videlicet, &
secundum communem usum loquendi,
& largè; & distinguendum esse inter ca-
sus latè aut strictè interpretandos; & vbi
facienda esset lata interpretatio Episco-
pus vadens causa confirmandi pueros,
Ecclesiā cōsecrandi, ordines conferendi,
posset dici visitare, secus vbi facienda
esset stricta interpretatio, ut vbi esset
præiudicium tertij; Ideo in S. Cong. Conc.
Trid declaratum fuisse dicitur in vna
Tuderi. Episcopū exeuntem per oppida,
ut tantū Sacramentum Confirmationis
cōferat non esse procurandum, licet multi

6

Arch. & plerique alij in d. c. i. in d. c. i.

graues Doctores contrarium afferant, quoru opinio potest verificari, quando non potuit huiusmodi functionem in visitatione expedire, & sic prout est residuum propriè visitationis; nam cōmūniter Docto. concludunt, Visitatorem posse reuerti ad perficiendam visitationem, & esse, eo casu procurandum; & sic in casu factæ interestentia in choro, qui strictè interpretari debet, intelligendum est de propria visitatione; quando vide- licet quis habens auctoritatem visitandi, functiones quæ ad extrinsecam correctionem, morumque emendationem, ac Ecclesiarum restorationem, & huiusmodi principaliter exercet: alioquin missus ad confessiones alicuius populi audiendas, etiam ipse visitare dicere- tur, quod in hac materia praxis non ad- mittit; nisi fortè in actu visitationis, quando videlicet esset cum Visitatore, & dixi principaliter; quia si ex alia causa abesset, non haberetur pro interessenti; sicut etiam ubi non esset canonica visi- tatio. Ita etiam stricta interpretatio fa- cienda esset, quo ad obligationem visi- tandi: quia nō diceretur satisfacere huic muneri Episcopus, qui per totam Dio- cesim iret gratia confirmandi pueros ta- tum, vel etiam ordines conferendi, & alijs huiusmodi functiones exercendi, quæ correctionem principaliter nō in- teendant: minusque satisfacere arbitror, qui ut hominibus forsan visitare videā- tur, superficialiter visitant per ea que su- pra diximus.

Arch. & plerique alij in d. c. i. in d. c. i.

Et notandum est, actus visitationis il- los dici, qui in loco visitato fiunt.

C A P V T VI.

Quæ ante Visitationem generalem agenda sunt.

E D I C T U M de Visitatione per men- sem ante proponendum, & à Paro- chis publicandum.

Literæ pastorales de Visitatione ad populum, quas duobus ante Episcopi aduentum proximis diebus festis Re- citor, vel alius Ecclesiæ Præfectus infra missarum solemnia, dum populi frequē- tia adest, de scripto recitet.

Literæ excitatoriae ad Vicarios foraneos.

Assiduæ Congregationes Visitato- rum pro vtili progressu Visitationis.

Diligens inquisitio Visitatorum, & Vicariorum foranorum præcipue circa abusus populi, necessitates Ecclesia- rum, & usurpationes bonorum iurium- mæ Ecclesiæ.

Oratio quadraginta horarum ad pre- scriptum institutionum.

Delegatio, vnius, vel plurium sacer- dotum ad oppida præcipue insigniora ad audiendas confessiones cum faculta- te absoluendi à censuris & à casibus re- seruatis, & ad disponendum populu pro profectu visitationis, ad aliaq; facienda iuxta iussum ipsius Episcopi.

Distributio negotiorum inter Coad- iutores, seu Ministros in Visitatione.

Recognitio Ordinationum saltem duorum præcedentium annorum.

Recognitio scripturarū in Archivio ad singulas plebes visitandas pertinen- tium.

Collectio memorialium opportuna ex ipsis scripturis.

Præ-